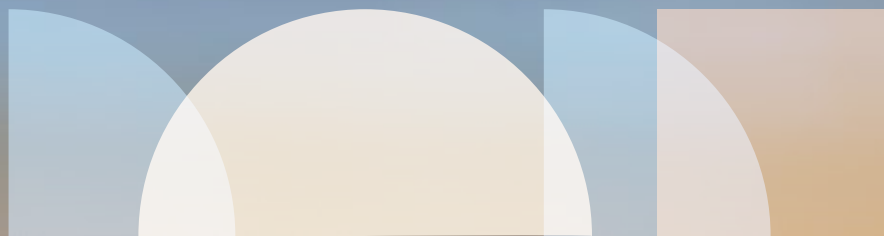

ÉVES JELENTÉS 2025

Kedves Tagtársunk! Tisztelt Természetvédő!

A 2025-ös év a böjti réce jegyében telt. Ez a kevésbé ismert, mégis különleges megjelenésű madár a böjti szelekkel érkezik vissza Szaharán túli telelőterületeiről, és sok mindenről mesél nekünk. Hosszú távú vonuló fajként egyszerre jelzi a Száhel-övezet, Közép- és Kelet-Afrika vizes élőhelyeinek állapotát, a vonulási útvonalon található „lépőkő” élőhelyek helyzetét, az elsősorban a Mediterrán térségben illegális madárpusztítás hatását, valamint hazai költőterületeink állapotát is.

A böjti réce ezért keretet adott az év kiemelt tevékenységeinek. A víz központi szerepet játszott 2025-ben az MME életében is. Ma már egyre világosabb, hogy az aszályok nem egy-egy rossz év kellemetlen következményei, hanem egy tartósan romló állapot jelei. Erre már nem lehet kisebb igazításokkal vagy eseti intézkedésekkel megfelelő választ adni. Szemléletváltásra van szükség: a vizet nem elvezetni, hanem megtartani kell. Ebben az MME-nek is

fontos feladata van, hiszen a madarak állapota sokszor előbb mutatja meg a tájban zajló változásokat, mint ahogy azok a mindennapokban mindenki számára érzékelhetővé válnának.

Az Európai Unió természet-helyreállítási rendelete új keretet és új feladatokat ad a hazai természetvédelem számára. Az MME ebből a munkából a vizes élőhelyeken és a mezőgazdasági tájban egyaránt kiveszi a részét. Az év során több projektünk tervezésében és megvalósításában is a vízvisszatartás, valamint a vizes élőhelyek helyreállítása állt a középpontban – részben gyakorlati természetvédelmi beavatkozások, részben szakpolitikai munka formájában.

A böjti réce mellett a nagy goda, a piroslábú cankó, a bíbic és számos más, vizes élőhelyekhez és nedves gyepekhez kötődő madárfaj is bajban van. Ez azonban nem csak azt jelenti, hogy ezek a madarak eltűnhetnek a tájból. A je-

lenség a saját életünkre is hatással van: érinti a mezőgazdaságot, a klímához való alkalmazkodást, az ivóvízbázisokat, a gazdaságot és mindennapi életünk biztonságát is. A természetvédelem ezért ma már nem elkülönült szakmai ügy, hanem az élhető táj és a biztonságos jövő egyik alapfeltétele.

Partnereinkkel együtt pályázati programok keretében gyakorlati szinten is lehetőségünk nyílt vizes élőhelyek helyreállítására. Határon átnyúló együttműködésben katasztert készítettünk a Dél-Alföld és a Vajdaság vizes élőhelyeinek állapotáról. Elindítottuk a Duna-Tisza közti vizes élőhelyek hálózatának helyreállítását megalapozó tervezési munkát, és tesztelhattük a nagy goda védelmét célzó speciális intézkedéseket is. Munkánk ugyanakkor nem áll meg az országhatároknál: a vonuló madarak védelme érdekében részt vettünk a vonulási útvonal menti élőhelyek megőrzését és helyreállítását segítő nemzetközi együttműködésekben is.

Mindezek jelentős hozzájárulást jelentenek a probléma kezeléséhez, de az előttünk álló feladat ennél is nagyobb. A vízvisszatartás és az élőhely-helyre-

állítás csak akkor lehet igazán eredményes, ha sokkal szélesebb körben válik a tájhasználat részévé. Ehhez minél több gazdálkodót, önkormányzatot és földtulajdonost kell meggyőznünk arról, hogy a víz megtartása közös érdekünk. Ugyanilyen fontos, hogy a támogatási rendszerek is segítsék, ne pedig akadályozzák ezeket a törekvéseket. Olyan megoldásokra van szükség, amelyek egyszerre szolgálják a természetvédelmet, a gazdálkodók alkalmazkodását és a helyi közösségek hosszú távú biztonságát.

Fontos eredményeket értünk el, de az előttünk álló feladat még nagyobb. Ahogy mindig, ezek mögött az eredmények mögött is ott állnak tagjaink, önkénteseink, támogatóink és partnereink. Köszönjük, hogy 2025-ben is velünk tartottak, és kérjük, tartsanak velünk a következő időszakban is. Mindenre szükségünk van!

Bukor Zoltán
elnök igazgató

Halmos Gergő
ügyvezető

Tagság és a helyi csoportok országos hálózata

Az egyesület számára kiemelten fontos, hogy tevékenységünk minél szélesebb körű figyelmet kapjon. Éppen ezért a társadalmi támogatottság legfőbb értékünk és munkánk alapja. Küldetésünk, a természetvédelmi és a társadalmi szintű szemléletformáló és partnerségi feladatok ellátását jelenleg 30 helyi csoportunk segíti, egy további csoport pedig a külföldi tagjainkat tömöríti. Ezek a helyi szervezetek teszik lehetővé, hogy az ország egész területén képviseljük mind a szervezetet, mind a természetvédelem és a környezeti nevelés ügyét.

A helyi csoportok az adott térségben élő tagjaink tevékenységét koordinálják. Lakcíme alapján minden új egyesületi tag – hacsak nincs ettől eltérő kérése – a területileg illetékes helyi csoportunk tagjává válik. A belépés után a helyi csoport is felveszi a kapcsolatot az új tagtársunkkal, és rend-

szeres elektronikus levelekben, esetenként havi hírlevelekben tájékoztatja a csoport eseményeiről, kirándulásairól és természetvédelmi akcióiról, melyekbe a tagok így be tudnak kapcsolódni.

Az MME Központi Irodája természetvédelmi és környezeti nevelési szakmai anyagokkal, pénzügyi és adminisztrációs háttérrel, illetve a tagdíjakból, adományokból és pályázati forrásokból befolyó összegekkel segíti a helyi csoportok működését. Helyi csoportjaink pedig évente több tízezer önkéntesmunka-órában végeznek természetvédelmi és környezeti nevelési tevékenységet.

Az alábbi táblázat a támogatótagság-fokozatok megoszlását mutatja be több évre visszamenőleg:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bronz	33	47	57	48	46	57	63	84	88	192	212	167	148	149	85	86
Ezüst	3	4	6	33	4	23	7	8	7	11	16	18	26	22	11	12
Arany	5	5	5	6	1	4	3	3	5	12	16	19	18	10	8	4
Állandó tag	1	1	2	0	0	1	1	2	2	6	3	6	7	5	0	1

2024. január 1-től
a támogatói tagdíjak összege
a 2023. évi küldöttközgyűlés
K/11/23. határozata alapján
az alábbiak szerint változott:

200.000 Ft / év	100.000 Ft / év	40.000 Ft / év
EZÜST FOKOZAT	ARANY FOKOZAT	BRONZ FOKOZAT
ÁLLANDÓ TAGSÁG:	400.000 Ft (élete végéig tartó tagság)	

Az 1974. január 6-i megalakulás és a 2025. december 31. közötti időszakban 42.799-en léptek be szervezetünkbe. 2025. év végi nyilvántartásunk szerint a fizetőtag-létszámunk 5542 fő, melyből 377-en új belépők és 5165-en a tagságukat megújítók. Tagságunk a családi tagokkal együtt 8690 főt számlált.

Szakpolitika, nemzetközi tevékenység

Szakembereink a természetvédelmi érdekek képviseletében számos szakmai testület és bizottság munkájában vesznek részt. Jelen vagyunk többek között az Országos Környezetvédelmi Tanácsban és a Vidékfejlesztési Program Monitoring Bizottságában, emellett rendszeresen véleményezzük a természetvédelmet érintő jogszabálytervezeteket, programokat és szakpolitikai dokumentumokat.

Az év során kiemelt figyelmet fordítottunk a vizes élőhelyek helyreállítására és a víz visszatartás szemléletének erősítésére. Fontosnak tartjuk, hogy a vízmegtartás ne csupán természetvédelmi célként, hanem a táj hosszú távú működőképességét, az élhető környezetet és a gazdálkodás alkalmazkodóképességét segítő megoldásként jelenjen meg. Ennek érdekében felléptünk azért, hogy a mezőgazdasági támogatási rendszer nagyobb teret adjon a víz visszatartást, a vizes élőhelyek létrehozását és fenntartását szolgáló intézkedéseknek, és ezáltal minél több gazdálkodó kapcsolódhasson be ezekbe a feladatokba.

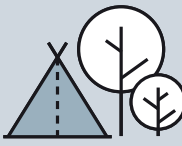

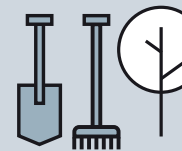

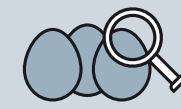
Egyesületünk a BirdLife International magyarországi tagszervezete. A BirdLife a világ legnagyobb természetvédelmi hálózata, amely több mint 110 országban, 2,5 millió taggal és mintegy 4000 munkatárssal dolgozik a madarak és élőhelyeik védelméért. Az európai és közép-ázsiai régió képviseleti irodája Brüsszelben működik, ahol a hálózat az egyik meghatározó természetvédelmi civil szereplőként vesz részt az európai uniós szakpolitikai folyamatokban. Az év egyik kiemelt nemzetközi témája az Európai Unió Természet-helyreállítási rendeletének végrehajtása, valamint a kapcsolódó tervezési folyamatokba való civil bekapcsolódás előkészítése volt. Részt vettünk a Ramsari Egyezmény részes feleinek konferenciáján, a BirdLife Afrika-Eurázsia keleti vonulási útvonalát célzó stratégiájának tervezésében és az ennek végrehajtását koordináló munkacsoport felállításában és beindításában.

Az év során továbbra is segítettük a BirdLife-hálózat fejlesztését, részben a balkáni regionális fejlesztési program pénzügyi támogatásával, részben

szakmai tanácsadással. A Nyugat-Balkán számos madárfajunk fontos vonulási útvonala és telelőterülete, ezért az MME stratégiai érdeke is, hogy ebben a régióban erős, hatékony természetvédelmi partnerszervezetek működjenek.

A határon átnyúló együttműködések közül kiemelkedett a GRASSLANDBIRDS Interreg projekt, amely a magyar-szerb határ menti régió közös terepi madárvédelmi akcióira és ragadozómadár-védelmi terepnapjaira épült. A projekt 2025-ben a gyűjtött adatok összegzésével, a határ menti madárvilág helyzetét bemutató háromnyelvű szakpolitikai kiadvány elkészítésével, valamint a zárókonferencia megszervezésével sikeresen lezárult.

Az MME tagja a Nemzetközi Természetvédelmi Uniónak, az IUCN-nek is. Ennek keretében részt veszünk a Magyar Nemzeti Bizottság és a kapcsolódó szakbizottságok munkájában, hozzájárulva a hazai és nemzetközi természetvédelmi együttműködések erősítéséhez.

Helyi csoport	Önkéntesek száma a 2025-es év során	Környezeti nevelés	Gyerek illetve gyűrűző táborok szervezése	Odúkihelyezés, karbantartás	Madárgyűrűzés, madárgyűrűzési bemutatók	Élőhelyek felügyelete, karbantartása, felújítása	Sérült madarak mentése	Békamentés	Szemétszedés, takarítás	Aktív részvétel fajmegőrzési munkálatokban
Bács-Kiskun	57									
Baranya	120									
Békés	12									
Börzsönyi	90									
Bükk	52									
Csongrádi	60									
Dél-Balatoni	20									
Dél-Balatoni	18									
Fejér	90									
Gödöllő	12									
Gömör-Torna	65									
Hajdú-Bihar	56									
Jász-Nagykun-Szolnok	20									
Kaposvári	10									
Kisalföldi	90									
Komárom-Esztergom	115									
Nyíregyházi	20									
Soproni	12									
Szekszárdi	10									
Tiszavasvári	14									
Vas	40									
Veszprém	40									
Zempléni	15									
Nógrád	42									
Zalai	14									
Budapesti	500									

fő tevékenység
mellék tevékenység
nem tevékenység

RAGADOZÓMADÁR-VÉDELMI SZAKOSZTÁLY (RMVSV)

Szakosztályunk a nemzeti park-igazgatóságok természetvédelmi őrszolgálatával együttműködésben folyamatosan monitorozza a ritka, kiemelt természeti értéket képviselő ragadozó madárfajokat. Évente az állomány meghatározó részét érintő felméréseket végzünk a következő fajok esetében: vörös kánya, békászó sas, parlagi sas, szirti sas, rétisas, havas rétihéja, kígyászölyv, pusztai ölyv, kék vércse, kerecsensólyom, vándorsólyom, uhu, törpekuvics és gatyáskuvcik. További fajok esetében a költő állományok jelentős részét felmérjük; ilyenek a gyöngybagoly, az uráli bagoly, a darázsölyv, a barna kánya és a fekete gólya is, amely ugyan nem ragadozó madár, de a szakosztályunkhoz tartozik költési sajátosságai miatt. Széles körű monitoring zajlik mintaterületeken a kuvics és a füleskuvcik állományára vonatkozóan. Az erdei fülesbagolyra és kékes rétihéjára vonatkozóan pedig országos szinkronszámlálásokat szervezünk, az előbbi faj esetében országosan a lakosság számára is elérhető program keretében.

2025-ben 149 résztvevővel Gödöllőn tartottuk meg a jubileumi XX. Súlyomcsalogató elnevezésű, magyar ragadozómadár-védelmi konferenciát, melynek kiemelt témái a bagolyfajok voltak. Szakosztályunk éves baráti találkozóját, a Sasriasztót 35. alkalommal tartottuk meg, ezúttal Tihanyban 51 résztvevővel. Harmadik alkalommal tartottunk jeladó-felhelyezési workshopot a Sasközpontban, ahol már gyűrűzőengedéllyel rendelkező szakemberek gyakorolhatták a madarak jeladóval történő felszerelését. 2025 szeptemberében újra megrendeztük a középveszélyű elektromos oszlopok országos felmérését, mely kampány egy mindenki számára elérhető, kétnapos táborral indult a Sasközpontban: ennek során 78 áramütött madár tetemét találtuk meg.

KÉTÉLTŰ- ÉS HÜLLŐVÉDELMI SZAKOSZTÁLY (KHVSZ)

2025-ben az év kétéltűjének a sárgahasú unkat (*Bombina variegata*) választottuk. Kampány keretében folytattuk a korábbi években is sikeres ismeretterjesztő tevékenységeinket: a sárgahasú unkat és a többi hazai békafajt, a hazai kígyókat, gyíkokat

és farkos kétéltűeket bemutató vándorkiállításaink az év során 37 helyszínre jutottak el, és a kapcsolódó 15 ismeretterjesztő előadáson mintegy 500 fő vett részt. Az év fájáról szóló kommunikációt letölthető előadással, képválogatással és ismeretterjesztő cikkekkel, illetve az ezekre a figyelmet felhívó sajtóközleménnyel színesítettük. 2025-ben 10 rendezvényen ismeretterjesztő pulttal vettünk részt, és meghirdettük a sárgahasú unkaról szóló rajzpályázatunkat is, melyre rekordszámú nevezés, összesen több mint 3500 pályamunka érkezett az országból és a határon túlról. Hat kategóriában 24 pályázót díjaztunk, akiket egyedi, sárgahasú unka grafikával ellátott és egyéb kapcsolódó ajándéktárgyakkal jutalmaztunk. A kampányhoz kapcsolódóan a helyi csoportoknál megtartott programokon összesen 750 fő vett részt.

Szakosztályunk az idén már 15. éve végzi a kaszpi haragossikló hazai állományainak monitorozását. 2025-ben is folytattuk a felméréseket a Duna menti és a Buda környéki élőhelyeken, melyek során 113 észlelési adatot sikerült begyűjtenünk. Idén is folytattuk a keresztes vipera hazai állományainak felmérését a Duna-Dráva Nemzeti Park és az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság zempléni tájegységében. Az idei év során a rákosi vipera kutatásában már bevált terelőfallal kombinált kameracsapdás módszert is kipróbáltuk a keresztes vipera egyik élőhelyén, melynek segítségével a kihelyezést követő első héten lencsevégre kaptunk egy kifejlett hím példányt, miközben a bejárások során összesen 23 példányt észleltünk.

*****
Az Országos kétéltű- és hüllőterképezés program keretében 2025-ben 2636 új észlelési adattal bővült a hazai herpetofauna adatbázisa, amit önkéntes adatgyűjtőinknek, illetve a természetvédelemben dolgozó szakembereknek köszönhetünk. Az elmúlt 15 év során összesen már több mint 85 ezer megfigyelési adat segíti a kétéltű- és hüllőfajok hazai előfordulásának és a fajcsoportot érintő természetvédelmi problémák minél alaposabb megismerését és kezelését.

*****
A Tihanyban tartott VIII. Herpetológiai Előadónál több mint 70 fő vett részt, 24 szakmai előadás hangzott el – az esemény nagy érdeklődés mellett, magas színvonalon zajlott.

A fiatalokat megszólító Herptábor már 11. alkalommal került megrendezésre. A résztvevők ezúttal a Zemplén élővilágát ismerhették meg természetvédelmi szakemberek és biológusok segítségével.

A Magas-Bakonyba szervezett Herptúra pedig lehetőséget biztosított tagjaink számára a sárgahasú unka természetes élőhelyén, szakvezetés mellett történő megfigyelésére.

*****

2025-ben 22. alkalommal került megrendezésre országosan a téli ragadozómadár-számláló programunk, az Országos Sasszinkron, amely során 988 rétisast, 752 parlagi sást, 3 szirti sást és 8 fekete sást figyeltek meg a résztvevők, összesen pedig 17 ragadozó madárfaj 15.152 példányát rögzítették.

*****

A Budapest II. kerületében harmadik éve zajló békamentés keretében 180 önkéntes közreműködésével 560 barna varangynak segítettünk eljutni a szaporodóhelyként szolgáló Modori-tóba.

A szakosztályok részére meghirdetett belső pályázat keretében a kaszpi haragossikló (*Dolichophis caspius*) vöröskövári állományának populációgenetikai vizsgálatát, valamint kamerarendszerek segítségével az elevenszülő gyík (*Zootoca vivipara*) jelenlétének kimutatását és új előfordulási adatok gyűjtését végeztük a Fertő-Hanság Nemzeti Park területén.

EMLŐSVÉDELMI SZAKOSZTÁLY (EVSZ)

DENEVÉRVÉDELEM

A Emlősvédelmi Szakosztály 2025-ben is érdemi munkát végzett a denevérek mentése és átmeneti ellátása, illetve a velük kapcsolatos konfliktushelyzetek csökkentése érdekében. A beavatkozások közül ki kell emelni a harsányi római katolikus templom padlásterének denevérbarát átalakítását.

Ezenkívül segítettük Kőbánya Önkormányzatát denevérodúk kihelyezésében, illetve több rendezvényen tartottunk ismeretterjesztő előadásokat és foglalkozásokat a denevérek népszerűsítése érdekében (például Nyáresti séta az állatkertben, Miskolc; Zöld Családi Nap Kőbányán).

*****

Bécsben is volt alkalmunk bemutatkozni a Denevérek védelme és mentése című szakmai szimpóziumon, amelyen ismertettük a szakosztály gyakorlati denevérvédelmi tevékenységét.

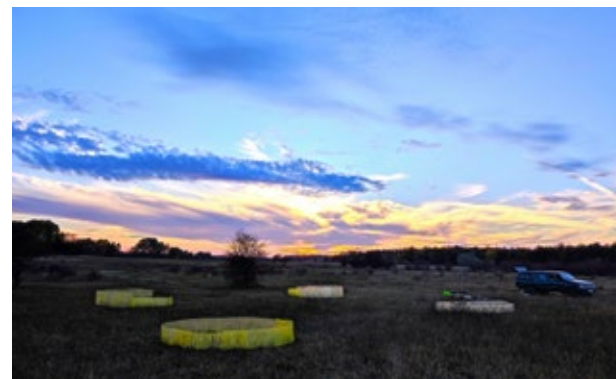
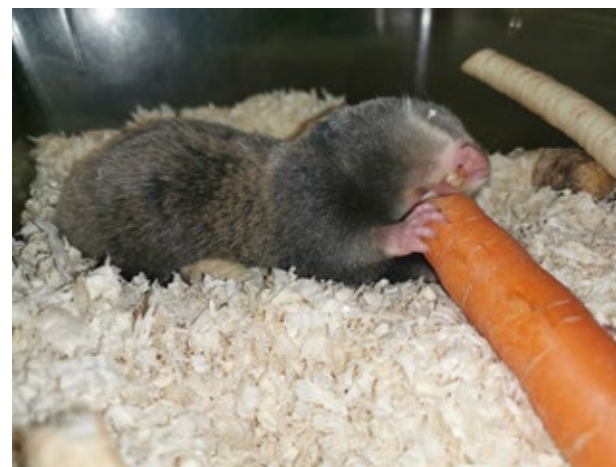
*****

TUDOMÁNYOS KONFERENCIA

2025. november 26–27. között a Magyar Természettudományi Múzeumban negyedik alkalommal került sor az Emlőskutatók Konferenciájára, melynek egyik társrendezője az MME EVSZ volt. Idén 120-an regisztráltak, hogy meghallgassanak 22 előadást. A konferencia elsősorban a zoológia és más tudományágak határterületein (bioinformatika, biostatisztika, távérzékelés, állatorvoslás, zoonotikus betegségek) mozgó kutatások széles palettáját mutatta be, de képet kaptunk az egyes inváziós fajokkal kapcsolatos legújabb eredményekről, valamint a bizonyítékalapú természetvédelem és az emlőskutatók szoros együttműködéséről is.

FÖLDIKUTYA-VÉDELEM

A hazánkban előforduló két, fokozottan védett földikutyafaj közül a délvidéki földikutya a jóval ritkább. Megőrzésének fontos eleme a természetesen

előforduló maradékállományokból szigorúan meghatározott szempontok szerint néhány példány befogása, és biztonságos területen ezekből új állományok kialakítása. A faj esetében – a LIFE GRASSLAND projekt keretében – 2025-ben kezdődött el az utolsó nagyszabású akció, amelynek keretében EVSZ-önkéntesek segítségével az albertirsai állományból 10 példányt fogtunk be, majd engedtünk el a közeli Monori-erdő védett területén. Ezt az akciót -2026ban is folytatni fogjuk.

HARKÁLYVÉDELMI SZAKOSZTÁLY (HVSZ)

2025-ben tovább folytattuk a fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*) országos felmérését, melynek célja a hazai fészkelő populáció állományosságának pontos becslése és a faj elterjedési területének pontosítása. A korábbi felmérések (2021–2024 eredményeinek feldolgozása alapján javaslatot dolgoztunk ki a faj élőhelyeinek védelmével és megtartásával kapcsolatban.

2025-ben három jelentősebb akciót szerveztünk. A bakonyi felmérést március 14–16. között tartottuk. A Zemplén-

ben megszerveztük az V. Harkálycamp programunkat március 21–23. között, illetve március 28–30. között részt vettünk a Heves–Borsodi-dombság területén a Harkályvédelmi Szakosztály, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, a Bükki Helyi Csoport és a Börzsönyi Helyi Csoport által szervezett felmérésben.

A folyamatos adatgyűjtéseknek köszönhetően 2025-ben a Madáratlasz program adatbázisába összesen 267 fehérhátú fakopáncs-adat került feltöltésre nyolc régióból (Bakony, Börzsöny, Karancs–Medves, Heves–Borsodi-dombság, Mátra, Bükk, Aggtelek, Zemplén).

A felmérések a területileg illetékes nemzetipark-igazgatóságokkal egyeztetve, együttműködve zajlottak, így a gyűjtött adatok minden esetben az igazgatóságok adatbázisába is bekerültek.

*****

2025 őszen nyílt levélben fordultunk az agrárminiszterhez annak érdekében, hogy a fehérhátú fakopáncs ismert élőhelyein megfelelő gazdálkodási korlátozásokat vezessenek be.

*****

A Nyaktekercs Munkacsoport tovább folytatta a mintaterületeken a fajmegőrzési és adatgyűjtési tevékenységet. Ez konkrétan öt odútelep és hét várme-gyében a lakossághoz kijuttatott odúk kezelését, valamint azok adatainak gyűjtését jelentette. Az odútelepek karbantartásához és pótlásához további odúk gyártása is megtörtént. Az új odúkat a nyaktekercs ismert költőhelyül szolgáló és adatokat szolgáltató kertek tulajdonosaihoz, intézményekhez juttattuk el.

A Nyaktekercs Munkacsoport éves rendezvényét 2025. december 13-án tartottuk. Itt adtuk át a Nyaktekercs Nemzetközi Munkacsoport megbeszélésén kapott szakmai információkat a munkacsoportunk tagjainak. Ennek a rendezvénynek a célja a képzés, a munkacsoport tagságának, létszámának és szakmai tudásának növelése, valamint a 2025-ben végzett tevékenységünk kiértékelése és a 2026-os tervünk kidolgozása volt.

VÍZIMADÁR-VÉDELMI SZAKOSZTÁLY (VVSZ)

*****

2025-ben a Vizimadár-védelmi Szakosztály egyik legfontosabb tevékenysége a kritikusan megfogyatkozott állományú nagy godára (*Limosa limosa*) irányult. A faj hazai helyzete rendkívül aggasztó: az elmúlt évtizedekben drámai csökkenés következett be, és napjainkban a magyarországi költő állomány már a 100 párt sem éri el. A helyzet súlyosságát felismerve szakosztályunk koordinálásával 2025-ben elindult egy célzott természetvédelmi program, amelynek középpontjában a költési siker növelését szolgáló gyakorlati beavatkozások tesztelése állt.

*****

A Hortobágyi és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal és a Hortobágy Természetvédelmi Egyesülettel együttműködésben három mintaterületen – a Hortobágyon, a Bihari-síkon és a Dél-Alföldön – kezdődött meg a kombinált fészekvédelem gyakorlati alkalmazása. A program során villanypásztor-kerítések, fészekkosarak és kamerás megfigyelések segítségével vizsgáltuk a különböző módszerek hatékonyságát. Bár az országos ragadós száj- és körömfájásjárvány jelentősen korlátozta a terepi munkát és az önkéntesek bevonását, a program így is fontos tapasztalatokkal szolgált, és megalapozta egy nagy léptékű, országos fajmegőrzési LIFE projekt előkészítését.

A szakosztály 2025-ben kiemelten foglalkozott a bőjti réccével (*Spatula querquedula*) is, amelyet az MME lakossági szavazása alapján az év madarának választott. A faj hazai költő állománya az elmúlt évtizedekben jelentősen csökkent, ezért a VVSZ koordinálásával országos felmérés indult a költő állomány pontosabb megismerése érdekében. A monitoringprogramhoz a nemzetipark-igazgatóságok szakemberei, tapasztalt terepmadarászok és számos önkéntes madármegfigyelő is csatlakozott. A má-

jus 5–15. között lebonyolított országos „rapidmonitoring” és a költési időszak további felmérései alapján a 2025. évi hazai költő állományt 340–282 párra becsültük. A vizsgálatok megerősítették, hogy a bőjti réccék legfontosabb hazai fészkelőterületei továbbra is az Alföld sekély vizű, sűrű növényzetű szikes tavai és mocsárrétjei. Az eredmények egyértelműen rámutatnak arra is, hogy a vizes élőhelyek helyreállítása és a klímaváltozás okozta vízhiány kezelése kulcsfontosságú a faj hosszú távú fennmaradása szempontjából.

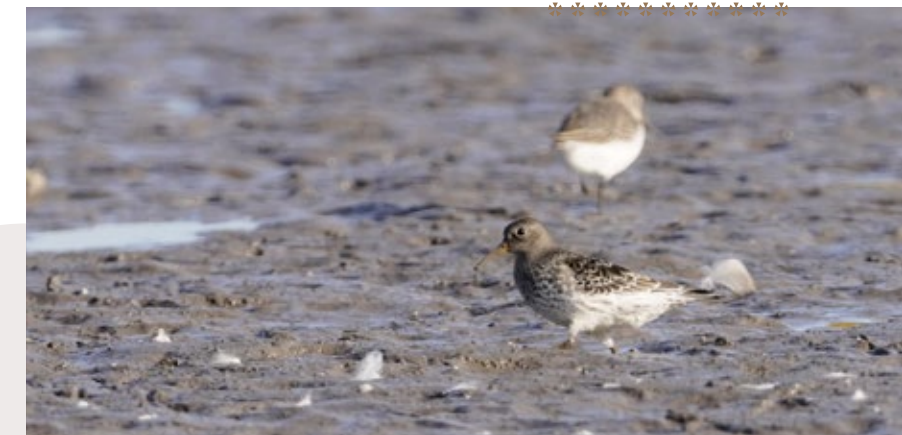

RITKASÁGVADÁSZ SZAKOSZTÁLY (RVSZ)

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Ritkaságvadász Szakosztálya 2025-ben is eredményes évet

zárt. A szakosztály tagsága 108 fő volt, Facebook-oldalunkat pedig több mint 1500-an követték.

Az év egyik nagy eseménye a IV. Skywatching Day (Égboltfigyelő Nap) volt, amelyet 2025. május 3-án rendeztünk meg. Az országos önkéntes madárszámlálásba 18 helyszínen csatlakoztak madarászok, a résztvevők 130 madárfajt figyeltek meg. Bár különleges ritkaság nem került elő, a program fő célja – a közös madarászás, az égboltfigyelés népszerűsítése és az érdeklődők bevonása – megvalósult. A szakosztály a jövőben a helyi csoportok és az Ifjúsági Tagozat bevonásával szeretné tovább erősíteni a kezdeményezést.

*****

A XXV. Terepmadarásztalálkozót és Madarászfutamot 2025. szeptember 4-7. között rendeztük meg a Hortobágyon. A rendezvényen 140 fő vett részt, a versenyen pedig 50 csapat indult, felnőtt- és ifjúsági kategóriákban.

*****

A programot szakmai előadások, kvízték és a terepmadarász-verseny színesítette. Az Év Terepmadarásza díjat 2025-ben Nyúl Mihály kapta.

Az éves taggyűlés szintén a rendezvény keretében zajlott, amelyen a tagság egyhangúlag elfogadta az elnökség beszámolóját. A Nomenclator Bizottság jelentése külön beszámolóként a birding.hu oldalon jelenik meg.

A szakosztály a jövőben is a terepmadarász-közösség erősítésére, közösségi akciók szervezésére és a szakmai együttműködések fejlesztésére törekszik.

LEPKEVÉDELMI SZAKOSZTÁLY (LVSZ)

Az MME Lepkevédelmi Szakosztálya az év során számos szemléletformáló, ismeretterjesztő és közösségi programban vett részt.

Az eseményen partnerünk, a sziget-szentmiklósi Motobutterfly lepkekert biztosította a trópusi lepkéket az élő bemutatóhoz.

A szakosztály előadásokat tartott a Teleki Blanka Gimnáziumban és a szálhalombattai Eötvös Lóránd Református Két Tanítási Nyelvű Iskolában. Emellett részt vettünk Budapest főváros által meghirdetett TeSzedd! akcióban a XV. kerületben, melynek során a kijelölt területről mintegy 110-120 zsák hulladékot sikerült összegyűjteni, amelyet a Főkert dolgozói elszállítottak.

Pilismaróton, a Bozóky Mihály Általános Iskola rendezvényén képviseltük a szakosztályt, ahol egy vidám, élményekben gazdag iskolanapon ismertettük meg a gyerekeket a lepkék színes világával. A Jókai-kertben megrendezésre került az Év Fajai Fesztivál, amelyen a szakosztályunk is részt vett a többi szakosztállyal közösen.

Csomádon az MME Lepkevédelmi Szakosztálya és a Harkályvédelmi Szakosztálya közösen tartott tematikus vezetett túrát, mely során az érdeklődők megismerkedhettek az odúlakó madarakkal,

valamint a fóti boglárka nevű lepkével. Pilisszentivánon éjszakai lepkés bemutatót tartottunk a Budapest V. kerületi Piarista Gimnázium táborozói számára.

Szakosztályunk felkérésre részt vett a Visegrádon megrendezett első Virágkarneválon, ahol előadást tartottunk a beporzóbarát kertek jelentőségéről. A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság felkérésére a Múzeumok Éjszakája program keretében ismét bemutattuk az érdeklődőknek a különleges éjszakai lepkék világát.

Ferenctájon megrendezésre került a hagyományos ifjúsági tábor, ahol közel 40 résztvevő ismerkedhetett a természettel, különös tekintettel a lepkékre. Az MME Lepkevédelmi Szakosztálya által országosan szervezett harmadik szinkronlepkészes nyolc helyszínen valósult meg (Szekszárd, Tardos, Budapest, Abaliget, Deszk, Cserkúti-dombok, Sopron és Érd), amelyen mintegy 300-350 érdeklődő vett részt.

A Szalkay József Magyar Lepkészeti Egyesület és az MME Lepkevédelmi Szakosztályának közös szervezésében valósult meg a hazai lepkészközösség egyik legnagyobb szakmai eseménye, a XI. Országos Lepkésztalálkozó, közel 40 szakember részvételével.

Budapest XV. kerületében partnerünk, a Zöld 15 Egyesület hagyományos nyárbúcsúztató rendezvényén is részt vettünk. A XXXII. Virágos Magyarország nevű, az élhető városokra és településekre fókuszáló környezetszépítő verseny díjátadó ünnepségén szakosztályunk immár harmadik alkalommal adta át a Beporzó- és Vadvirágbarát

Település elismerést, amelyet ebben az évben Szokolya nyert el.

IFJÚSÁGI TAGOZAT (IT)

2025-ben már januárban berobbant az ifiélet: az I. MME Ifjúsági Konferencia 13 ifi előadóval, izgalmas kutatási témákkal és sok inspirációval indította az évet: madarak, hüllők, kételtűek, halak – mindenből kaptunk ízelítőt, ami csak kell egy természetvédős évkezdéshez.

A tavasz terepmunkával telt: törpekuvík- és császarmadár-felmérések, fehérhátúfakopáncs-monitoring, valamint a Mocsárosdűlő és a Tétényi-fennsík kételtű- és hüllőfelmérései rengeteg értékes adatot szolgáltatottak. Ehhez jött a Famosi Gólyaváró Családi Nap, ahol standoltunk, játszottunk és segítettünk mindenben, amire csak szükség volt.

Áprilisban hozta el a szezon csúcspontját: Velencei-tavi Madarászverseny, Tömördi Madárvárta és a szezon első közös terepezései.

*****

Ott voltunk a Gardenexpón, ahol mindhárom napon előadást tartottunk a lepkevédelemről, a beporzóbarát kertek fontosságáról és kialakításáról, valamint felhívtuk a figyelmet a rovar- és lepkeállomány világszerte tapasztalható drasztikus csökkenésére és annak káros hatásaira.

*****

*****

A nyár egyik kiemelt eseménye az V. Ifjúsági Találkozó volt a Fehér-tónál – gyűrűzéssel, túrákkal, sárkányhajózással, strandolással, röplabdával és hajnalig tartó beszélgetésekkel.

*****

A denevéres hétvége is legendás maradt: templomtornyok, kolóniák, hálózások és rengeteg „ezt nézd!” pillanat.

Egész nyáron zajlottak a balatoni hajós madárlesek, amelyek során előadókkal segítettük a szervezőt. A naplementés kócsagosgémes Balaton olyan élmény volt, amelyet minden természetbarátnak egyszer át kell élnie.

Ősszel került sor az egyik legfontosabb eseményre, az Európai Madármegfigyelő Napokra októberben, amelyen az ország számos pontján találkozhattak a résztvevők ifjjeinkkel. Az ősz nagy fináléját pedig a legendás Tatai Vadlúd Sokadalom jelentette, ahol 26 ifi segítette a több tízezres látogatósereget – miközben 25 ezer lilik húzott el a fejünk felett.

És ami külön büszkeség: az ifik által szervezett és támogatott programokon túl tagjaink egész évben aktívan segítették a helyi csoportok munkáját is önkéntesként, terepen, standoknál, ott, ahol épp szükség volt rájuk.

2025-ben ismét bebizonyosodott, hogy

#madarásznijó.

Természetvédelmi feladatok

ÁRAMÜTÉS-MEGELŐZÉSI PROGRAM

1. KÖZÉPFESZÜLTSGŰ OSZLOPOK FELMÉRÉSE

A LIFE SakerRoads projekt keretében a közép- feszültségű oszlopok (KFO) felmérésére szervezett tábort immár harmadik alkalommal tartottuk meg, egyesületünk és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság közös szervezésében, 2025 októberének harmadik hétvégéjén a jászberényi Saskőzpontban. A kétnapos program során összesen 50 kilométeres vezetékszakaszon közel 400 oszlopának felmérése történt meg, így egy hétvége alatt 98, áramütésben elhullott madár teteme került elő. Ebből is érzékelhető, hogy a probléma rendkívül aktuális, és számos madárfajra nézve jelent továbbra is súlyos veszélyt. A Ragadozómadár-védelmi Szakosztály éves kampányának részeként szervezett tábor kiemelt célja volt 2025-ben is a projekt által két évvel korábban megcélzott szakaszok ismételt ellenőrzése. Mindez illeszkedett az MME országos KFO-felméréseinek sorozatába, melyben helyi csoportjaink és önkéntesek népes tábora vett részt. **2025-ben közel 6000 felmért oszlop kapcsán 53 különböző madárfaj 1361 áldozatát dokumentáltuk.** A szomorú listát most is a sokéves átlagban is leggyakoribb három „dobogós” védett faj egyedei vezették: 401 egerészölyvvel, 179 vörös vércsével és 104 fehér gólyával zártuk az évet.

2. ÜTKÖZÉSES MADÁRPUSZTULÁSOK FELMÉRÉSE

A LIFE Danube Free Sky projekt keretében 2021 és 2025 közötti időszakban volt alkalmunk hazánkban első ízben a nagyfeszültségű átviteli háló-

zat vonalainak évente négyszeri, célzott és szisztematikus felmérésére a madarak sodronnyal való ütközése kapcsán. A többéves, bejárásokkal és kiüléses megfigyelésekkel végzett tevékenységünk kiemelt célja volt a projekt által a Duna mentén, a Mosoni-síkon, Győr tágabb környékén lévő és a Csepel-szigetet átszelő, majd Soroksár és Dabas régióját érintő 220 és 400kV-os vonalak kijelölt szakaszainak ismételt ellenőrzése. A felmérések tanulsága, hogy a várakozásokkal ellentétben egyáltalán nem csupán vízimadarak, hattyúk, récék tetemeivel találkoztunk, hanem egészen széles spektrumban, a guvattól a nagy pólingon, sárgalábú sirályon, énekes rigón és erdei pintyén át a barátposztáig minden mérettartományba eső áldozatot dokumentáltunk.

Sodronnyal történt ütközés következtében sérült, elpusztult áldozatokat egyébként az országos KFO-felmérések keretében is rögzítünk: 2025-ben 16 különböző madárfajt találtunk. Ezt a listát 8 bütykös hattyú, 4 fehér gólya és 3 egerészölyv „vezeti”.

Az elhivatottságot és kitartást igénylő felmérések résztvevőinek munkáját ezúton is köszönjük!

MÉRGEZÉSMEGELŐZÉSI PROGRAM

2025-ben összesen kilenc esetben 297 élőlény és 11 család került elő mérgezés gyanús körülmények között az MME mérge- és tetemkereső kutyás egysége által. Bár a mérgezéssel kapcsolatos esetek száma csak kismértékben növekedett a korábbi évhez képest, azonban ismét történt egy kirívó eset, amelynek következtében nagymértékben megnőtt a mérgezés miatt elpusztult élőlények száma. A 2023-ban tapasztaltakhoz hasonlóan Békés vármegyében ismét vetési varjak tömeges mérgezése történt, összesen 231 példány pusztult el.

Az esetek megoszlását tekintve öt esetben egyértelműen ragadozómérgezést, három esetben ismeretlen eredetű mérgezést, egy esetben pedig mezőgazdálkodói mérgezést tapasztaltunk. A fokozottan védett sasfajok esetében 6 rétisas és 4 parlagi sas került meg mérgezés következtében. Közülük egy parlagi sast sikerült állatorvosi kezelést követően újra szabadon engedni.

Az MME méreg- és tetemkereső kutyás egysége az esetek terepi helyszínelése során összesen 32, bűncselekménnyel kapcsolatos találattal járult hozzá a ragadozó madarak ellen elkövetett hazai bűnesetek felderítéséhez. Az egyik Pest vármegyében történt mérgezéssel kapcsolatban, a terepi helyszínelés mellett, a házkutatásban is segítette az egység a nyomozó hatóság munkáját, amely során egy betiltott növényvédő szer csomagolását találták meg, azonban maga a szer már nem került elő. Később a toxikológiai vizsgálatok a tetemekből és csalátkekből ezt a mérgeanyagot mutatták ki, ami egyértelmű összefüggésre utalt.

Az MME Carlo nevű belga juhászkutyája nyolc, munkával töltött év után 2025-ben nyugdíjba vonult. Carlo 2017-ben csatlakozott az MME csapathoz a PannonEagle LIFE projekt keretei között. Munkája során 456 keresést hajtott végre, és 276, bűncselekménnyel kapcsolatos találat volt. Számos kiemelkedő eredmény fűződik a nevéhez, többek között a turai eset helyszínelése vagy a bolgár keselyű lelövésének felderítése. Tízévesen szerencsére még egészségi állapota is rendben van, ezért reméljük, még hosszú ideig élvezheti a nyugdíjas éveket.

A LIFE SakerRoads projekt keretében tovább folytatódott a kerecsensólymok pusztulását okozó tényezők minél pontosabb megismerése, melyben nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak a keresőkutyáink.

A társadalmi tudatosság növelése és a szakmai érdekcsoportok tájékoztatása céljából számos különböző rendezvényen tartottunk szakmai előadást, valamint bemutatót a méreg- és tetemkereső kutyákkal.

Kiemelt fajok védelme

SZALAKÓTAVÉDELMI PROGRAM

A szalakóta védelme a Kárpát-medencében elnevezésű LIFE projekt fenntartási idejének ötödik évében az MME megszervezte a szalakóták országos monitoringját, amely az alföldi nemzeti park-igazgatóságok munkatársainak és egyesületi önkéntesek terepi felmérésére, valamint a madárgyűrűzők által lejelentett gyűrűzési adatokra támaszkodott.

A felmérés azt mutatja, hogy a Kárpát-medencei populáció folyamatosan növekszik, 2025-ben már 3200-3500 pár költött Magyarországon. Ez a közép-európai populációra is jelentős hatással van, a magyarországi állomány immár a térség törzspopulációja.

A szalakóta dunántúli terjeszkedése folytatódott, 2025-ben meghaladta a 170 párt, ami nem várt gyors siker a 2014-ben költött 1 párhoz képest. Az állomány Veszprém vármegyében 10 párra növekedett, ami gyorsabb ütemű terjeszkedést jelent.

A szalakótás LIFE projekt egyik fontos eredménye az, hogy a természetes odúkból költő párok száma folyamatosan emelkedik, ugyanis a fő cél az, hogy a Kárpát-medencében költő szalakóta-populáció emberi tevékenységtől függetlenül is fennmaradjon.

A szegedi Fehér-tó mellett 2019-ben megnyílt Szalakóta Látogatóközpont üzemeltetését egyesületünk végzi. A Csongrád Megyei Helyi Csoportunk ökoturisztikai és környezeti nevelési programokat szervez a központban: szakvezetéses túrákkal, madárgyűrűzési bemutatókkal, ismeretterjesztő programokkal és ornitológiai táborokkal várja a látogatókat.

»»»» **További információk:**
www.rollerproject.eu

KÉKVÉRCSE-VÉDELMI PROGRAM

A kék vércse hazai állománya 2025-ben 1350-1400 pár volt, ám ennek az ugrásszerű emelkedésnek az okát nem tudjuk pontosan – nagy valószínűséggel más költőterületekről, így például a Krím félszigetről vagy más, keletebbre eső populációkból történő beáramlás állhat a háttérben. A kék vércse egyes populációinak kapcsolódása magas, tehát ez a folyamat a faj viselkedésének és biológiájának természetes eredménye.

A nyugat-dunántúli régiókban zajló, A tűzok és kék vércse hosszú távú megőrzése a magyar-szlovák határtérségben című LIFE+ projekt az utolsó évébe ért, és kijelenthető, hogy az elvégzett munkának jól látható eredményei vannak: a költő párok és a kirepült fiókák száma is kétszeresére emelkedett a projektidőszak alatt. 2025-ben a Sárvíz völgyében 82, a határ menti területeken 25 fiatal repült ki.

A 2025-ben a vonuláskutatás hazai pilléréként a munkacsoport gyűrűzői országosan 762 kék vércsét jelöltek, ebből 519 példányt színes gyűrűvel elláttak. **Az őszi rendszeres, szerdánként végzett gyülekezőszinkronokon ismét rekordszámú éjsza-**

kázó kék vércsét számoltak meg a szakemberek. Szeptember 17-én, szerdán, a Kárpát-medencében 65 helyszínen 20.034 madarat sikerült megfigyelni, ennek nagy része, 18.316 madár az országhatáron belül található éjszakázóhelyekre húzott be. A legnagyobb hazai gyülekező a Hortobágyon volt, ahol 5000 madár gyűlt össze egyetlen facsoportban, de ugyanezen az estén Gyomaendrődnél és Szabadszállás területén is több mint 1000 kék vércsét lehetett megfigyelni.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület és a Kékvércse-védelmi Munkacsoport továbbra is aktívan részt vesz a faj megőrzését célzó nemzetközi törekvésekben. A korábban Angolában felfedezett, a Föld legnépesebb ragadozómadár-gyülekezőhelyeként híressé vált kékvércse-éjszakázó kutatását és védelmét célzó nemzetközi együttműködésben újabb lépések történtek, és a helyiek bevonásával előkészítettük a gyülekezőhely védelmét.

KERECSENSÓLYOM-FAJMEGŐRZÉSI PROGRAM

A korábbi évekhez hasonlóan 2025-ben is február elejétől kezdődött hazánkban a fokozottan védett kerecsensólymok fészekfoglalásának, illetve később a fiókák számának ellenőrzése. Országosan 212, fészket foglaló párt sikerült felderíteni, 12 párral többet, mint 2024-ben. Ezen párok közül 184 nevelt fiókát, 7-tel több, mint az előző évben, ezzel arányosan a fiatal kerecsensólymok száma is emelkedett, elérve az 570-et. Jelenleg hazánkban 212-235 párra tehető a kerecsensólymok költő állománya. A megfigyelt kerecsensólyompárok átlagosan 3,1 fiókát neveltek fészkenként.

Országosan egy évtizedes megtorpanás után 2025-ben már harmadik éve mutatott újra állománynövekedést a faj, ami egy különösen jelentős eredmény, hiszen a kerecsensólyom világvi-

szonylatban csökkenő populációval rendelkezik. A magyarországi állománynövekedés a hazai természetvédelemben dolgozó szakemberek elhivatottságát és kiemelkedő munkáját is tükrözi.

Az Európai Unió LIFE programja által támogatott LIFE SakerRoads projekt (101074704) keretében az MME a Bükki és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal, valamint a MAVIR Zrt.-vel közösen dolgozik az Észak-Alföld régió kerecsensólyom-állományának stabilizálásán 2022 ősze óta.

A projektben az állomány folyamatos monitorozása mellett a fiatal madarak kóborlásának és mortalitásának vizsgálata is zajlik. Ennek érdekében az MME szakemberei 2025-ben öt mintaterületen összesen 47 fiatal madárra helyeztek műholdas jeladót. A cél, hogy pontosabb képet kapjunk a pusztulás okairól és azok állományra gyakorolt hatásáról.

A LIFE SakerRoads keretei között kialakításra került az MME interaktív oktató mozgóképfilmje, a RaptorMobil, mely 2025-től az Észak-Alföld régió oktatási intézményeit és a partnerszervezetek rendezvényeit járja.

A kerecsensólyom táplálékbázisának növelése érdekében az MME harmadik galambdúca is kihelyezésre került a Jászságban. A dúcokba a fiatal parlagi galambok telepítése is megkezdődött.

A projekt támogatásával tavasszal megjelent az *Ornis Hungarica* (2025, vol. 33[1]) kerecsenes különszáma, amelyben a projekten dolgozó kollégák három tudományos cikket közöltek.

Novemberben ismét társszervezőként működünk közre – az Agrárminisztériummal közösen – a Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zrt. nemzetközi, XVI. Madárvédelmi Konferenciáján.

»»»» További információk:

www.kerecsensolyom.hu

www.facebook.com/LIFESakerRoads/

www.linkedin.com/company/life-sakerroads/

PARLAGISAS-VÉDELMI PROGRAM

Az 1980-as évek óta tartó lassú növekedés eredményeképpen a parlagi sas magyarországi költő állományát 2025-ben már 500-600 pár közé becsültük, ami azért is különösen öröndetes, mert az MME megalakulásakor még a kipusztulás szélén állt a faj Közép-Európában. Országosan közel 500 aktív parlagisas-fészket sikerült felderíteni és a költés alakulását monitorozni a természetvédelmi őrszolgálattal együttműködésben. A költési sikert két kiemelkedő minőségű minterületen 46 pár esetében folyamatosan nyomon követtük. A mintaterületi adatok alapján a sasok átlagosan 2,6 tojást raktak, amelyekből 1,7 fióka kelt ki és 1,6 fióka repült ki. A fiókák közül 161 példányt egyedi jelölőgyűrűvel láttunk el, valamint genetikai azonosítás céljából tollmintákat gyűjtöttünk belőlük. **2025-ben is találtunk egy sikeres, 4 fiókás parlagisas-költést a Vásárhelyi-pusztán, amely eddig hazánkban és a világon is mindössze a harmadik bizonyított ilyen eset volt.** A költések ellenőrzése során a szülőmadarak vedlett tollait is összegyűjtjük, hogy a költő egyedeket zavarás nélkül, genetikai módszerekkel nyomon tudjuk követni. Az összegyűjtött zsákmánymaradványok segítségével pedig az egyes párok táplálkozási szokásairól szerzünk pontos adatokat, amelyek a gyakorlati

védelmi tevékenységet segítő fontos információk. 2025-ben ó újabb fiatal parlagi sasra helyeztünk fel műholdas jeladót. Így az év során már összesen 24, jeladós példány mozgását tudtuk folyamatosan nyomon követni.

TÚZOKVÉDELMI PROGRAM

A korábbi tűzokvédelmi projektek eredményei egyértelműen azt mutatják, hogy hazánk ikonikus madarának védelme és állományaik gyarapodása a fajvédelmi projektek segítségével sikeresen támogatható. 2025 sok szempontból kulcsfontosságú volt a hazai tűzokvédelemben. A kedvezőtlen hazai fészkelési körülmények (aszály, rekordmelegek) ellenére is növekedett a Kárpát-medence tűzokállománya. **A téli szinkronszámlálások adataiból kiderül, hogy a régió állománya közel jár a 3000 egyedhez, ami a megelőző évihez képest 10%-os növekedést jelent.**

2024-ben lezárult A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában című LIFE projekt, amelynek folytatásaként a tűzokvédelmi tevékenységünk a térségi helyett már európai léptékűvé vált. 2025-től a LIFE EUROBUSTARD projekt keretében nyolc európai ország 29 közreműködő szervezete – többek között spanyol, portugál, francia, német, osztrák, magyar, szlovák, cseh és román partnerek – a következő években átfogó védelmi intézkedéseket hajt végre az európai tűzokállományok hosszú távú fennmaradásának biztosítása érdekében.

A LIFE EUROBUSTARD (2025–2032) egy átfogó, nemzetközi természetvédelmi projekt, amelynek elsődleges célja a tűzok és a reznek európai állományainak védelme, a legfőbb veszélyeztető tényezők kiküszöbölése. A projekt kulcsfontosságú elemei és tevékenységei többek között az élőhelyvédelem és -helyreállítás, a mezőgazdasági területeken

fészkelő tűzokok életfeltételeinek javítása, a természetvédelmi területek hálózatának erősítése és a veszélyeztető tényezők csökkentése, kiemelt figyelmet fordítva a madarakra veszélyes elektromos távvezetékek láthatóvá tételére vagy földkábelre cserélésére, a ragadozók hatásának mérséklésére, valamint a zavarás csökkentésére. Ilyenek például a tűzokbarát mezőgazdasági gyakorlatok terjesztése a helyi gazdálkodókkal és vadgazdálkodókkal együttműködve és a mezőgazdasági földhasználat által okozott pusztulás csökkentése a költési időszakban a támogatási rendszer és a földhasználati szabályok tűzokbaráttá alakításán keresztül.

A fő tevékenységek mellett a két faj jeladózása is zajlik annak érdekében, hogy a tűzokok és reznek élőhelyhasználatáról, az állományokra ható tényezőkről és a beavatkozások hatásáról átfogóbb képet kaphassunk.

»»»» További információk:
www.tuzok.hu

FEHÉRGÓLYA-VÉDELMI PROGRAM

Bár országos gólyafelmérésre csak minden ötödik évben kerül sor, és az utolsó éppen 2024-ben volt, 2025-ben sem tétlenkedtek a gólyafelmérők. 1330 településről érkeztek be adatok az MME TermészetLesen adatbázisába (<https://termeszeten.mme.hu/#/golyales>). Ezek 4138 fészekről és 1417 üres fészektartóról tudósítottak. A fészkek közül 553 lakatlan volt, a 31 fészekkezdemény mellett 47 fészket magányos madár foglalt, 346 fészekben sikertelenül költöttek párok, míg 3161 fészekben a gólyapár sikeresen nevelt fiókákat. Az átlagos fészkenkénti fiókaszám az összes párra számítva 2,69 volt, a sikeres párokra számítva 3,01, amely magasabb a három évtizedes átlagnál (2,43, illetve 2,85).

Az ország teljes költő állománya a 2024. évihez hasonlóan mintegy 5200–5300 pár lehetett.

A fészkek felméréseivel párhuzamosan az MME és a nemzeti park-igazgatóságok szakemberei 614 fészekben 1887 fehérgólya-fiókát gyűrűztek meg 2025-ben. Az akció 16 vármegyét, 352 települést érintett. A gyűrűzésekre több mint 12 ezren látogattak el, amivel a rendezvénysorozat a legnagyobb hazai természetvédelmi események közé került.

A gólyák védelme érdekében minden veszélyes villanyoszlopról bejelentést teszünk az áramszolgáltatóknak azok szigetelése érdekében, az új fészkeknél kezdeményezzük fészekmagasítók kihelyezését a költési időszak után, és szakmai segítséget is nyújtunk azok felszereléséhez.

RÁKOSIVIPERA-VÉDELMI PROGRAM

2025-ben hatodik és egyben utolsó évébe lépett a jelenleg zajló, A rákosi vipera természetvédelmi helyzetének javítása a pannon régióban című LIFE projekt. A fajmegőrzési program tenyészközpontjában, a Rákosivipera-védelmi Központban július és augusztus folyamán összesen 354 kis vipera jött világra, köztük 164 hím és 190 nőstény. Az újszülött kigyók átlagosan 2,5 gramm súlyúak és 13,9 centiméter hosszúak voltak. **2025-ben egy újabb mérföldkövet ünnepelethetünk: megszületett a tenyésztési program 5800. rákosi viperája.** Az újszülött kigyókat 31 nőstény hozta világra, az átlagos alomméret 11 példány volt. Ez az érték ugyan valamivel alacsonyabb a megelőző négy év átlagánál, de meghaladja az elmúlt 22 év átlagos alomméretét. Jelenleg a Rákosivipera-védelmi Központban 1434 kigyó él 198 kültéri és 130 beltéri terráriumban.

lunk, hogy a két, már viperák lakta élőhely között létesített gyepterület az itt szabadon engedett állatok révén benépesüljön, és egy új populáció jöjjön létre.

A Rákosivipera-védelmi Központ a kígyók tenyésztésén túl oktatási tevékenységet is végez, valamint lehetőséget kínál arra is, hogy bemutassuk tevékenységünket az idelátogató érdeklődőknek. Ismeretterjesztő tevékenységünket a fajt és az élőhelyét bemutató tanösvényünk is segíti. Ezt egészíti ki a rákosi viperát bemutató vándorkiállítás, honlap, Facebook- és Instagram-oldal, valamint a projektet bemutató dokumentumfilmek, melyekből az év során öt rövidfilm és egy, a projekt egészét bemutató film készült. 2025-ben összesen 21 csoport látogatott el a központba, ezen alkalmakon összesen közel ezer érdeklődő bővíthette ismereteit, ezenkívül pedig több hazai és nemzetközi konferencián is ismertettük az évek során megszerzett tapasztalatokat, illetve a tudományos eredményeinket is.

2025-ben már 13. alkalommal rendeztük meg a Rákosi Vipera Napját, melynek keretében munkatársaink és önkénteseink bevonásával az ország hat helyszínén – a Viperaközpontban, a bugaci Puszta Kapuja Információs Központban, az Ócsai Tájháznál, a Fővárosi Állat- és Növénykertben, a Kecskeméti Vadaskertben és a Szegedi Vadasparkban – ismerkedhettek meg az érdeklődők programunk fontosabb elemeivel és a rákosi viperával.

»»»» **További információk:**
www.rakosivipera.hu
www.facebook.com/hungarian.meadow.viper
www.youtube.com/rakosivipera
www.instagram.com/hungarian.meadow.viper.project/

Május és június folyamán öt, az illetékes nemzetipark-igazgatóságok által kezelt élőhelyen összesen 174 kígyót engedünk szabadon, melyek közül 3 példány rádiótelemetriás jeladót kapott. Kiemelkedő esemény volt az, hogy Bugacon két pusztarészletet összekötő, élőhely-rekonstrukciós területen is történt szabadon engedés. Cé-

ÉLŐHELYEK ÉS NATURA 2000 TERÜLETEK VÉDELME

Az MME élőhelyekkel és Natura 2000 területekkel kapcsolatos munkáját, illetve az ehhez kapcsolódó feladatokat a Természetvédelmi Osztály (TVO) koordinálja. A TVO feladatkörébe tartoznak a természetes és természetközeli élőhelyek megőrzésével és kezelésével kapcsolatos feladatok, valamint a védett és Natura 2000 területekkel, illetve utóbbiakon belül az IBA-területekkel (Important Bird Areas, fontos madárélőhelyek) kapcsolatos egyesületi kommunikációs, tervezési és szakpolitikai tevékenységek. A mezőgazdasági élőhelyekkel

kiemelten foglalkoztunk a tűzokvédelmi LIFE és a LIFE-IP GRASSLAND projektekben. Az osztály üzemelteti a natura.2000.hu tájékoztató honlapot. Élőhely- és területvédelmi tevékenységünk szervesen kapcsolódik a BirdLife európai szintű, hasonló témájú aktivitásához, így 2025-ben az EU Nature Restoration Law (természet-helyreállítási törvény) tervezésének folyamatában, valamint a BirdLife szakmai fórumain vettünk részt.

»»»» **További információk:**
www.natura.2000.hu
tuzok.hu

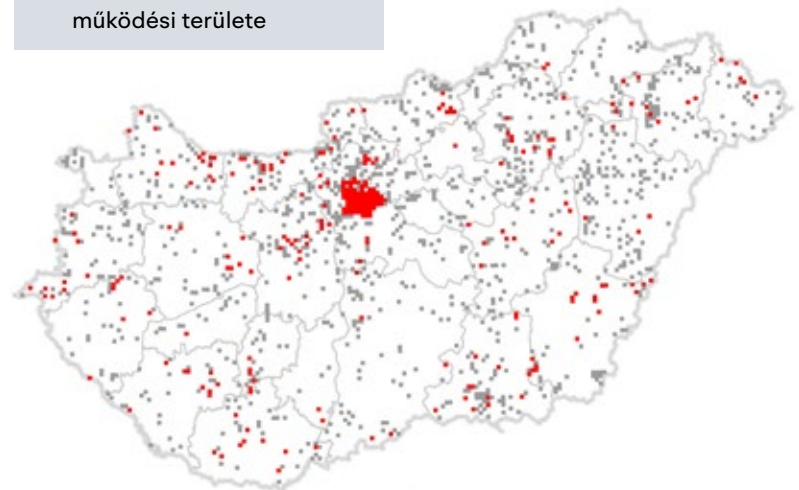
Kutatás és adatgyűjtés

MADÁRÁLLOMÁNYOK NYOMON KÖVETÉSE

Egyesületünk működteti hazánk egyetlen, az ország egész területéről adatokat gyűjtő, elsősorban madarakra, illetve kételtű- és hüllőfajokra koncentrált Monitoringközpontját. A gyakori madarak állományváltozásainak nyomon követését szolgálja az 1999-ben indult Mindennapi Madaraink Monitoringja (MMM-)program, amely két tavaszi és egy téli számlálással, szigorú, hosszú távon összehasonlítható protokoll alapján vizsgálja a költő és telető állományok változásait. 2025-ben 289 db 2,5×2,5 kilométeres UTM-négyzetben történtek felmérések. Fontos mérföldkő volt, hogy a 2021-ben megjelent, terepi adatgyűjtést szolgáló Turdus mobilalkalmazás 2022-től már az MMM-felméréseket is támogatja. Az elmúlt 25 évben több mint ezer megfigyelő kapcsolódott be

JELMAGYARÁZAT

- Korábbi években felmérve
- 2025-ben is felmérve
- MME Helyi csoportok működési területe

a felmérésekbe. Eddig összesen 14.415 terepnaplót dolgoztunk fel, s az elemzésekre előkészített adatbázis 63 millió rekordot tartalmaz.

Az MMM-program alapján készült, állományváltozásokat rögzítő adatsorok számítanak az egyik legalapvetőbb indikátornak a biológiai sokféleség változásának értékelésében. Az adatokat átadjuk a gyakori madárfajokat monitorozó páneurópai rendszer (PECBMS) részére is.

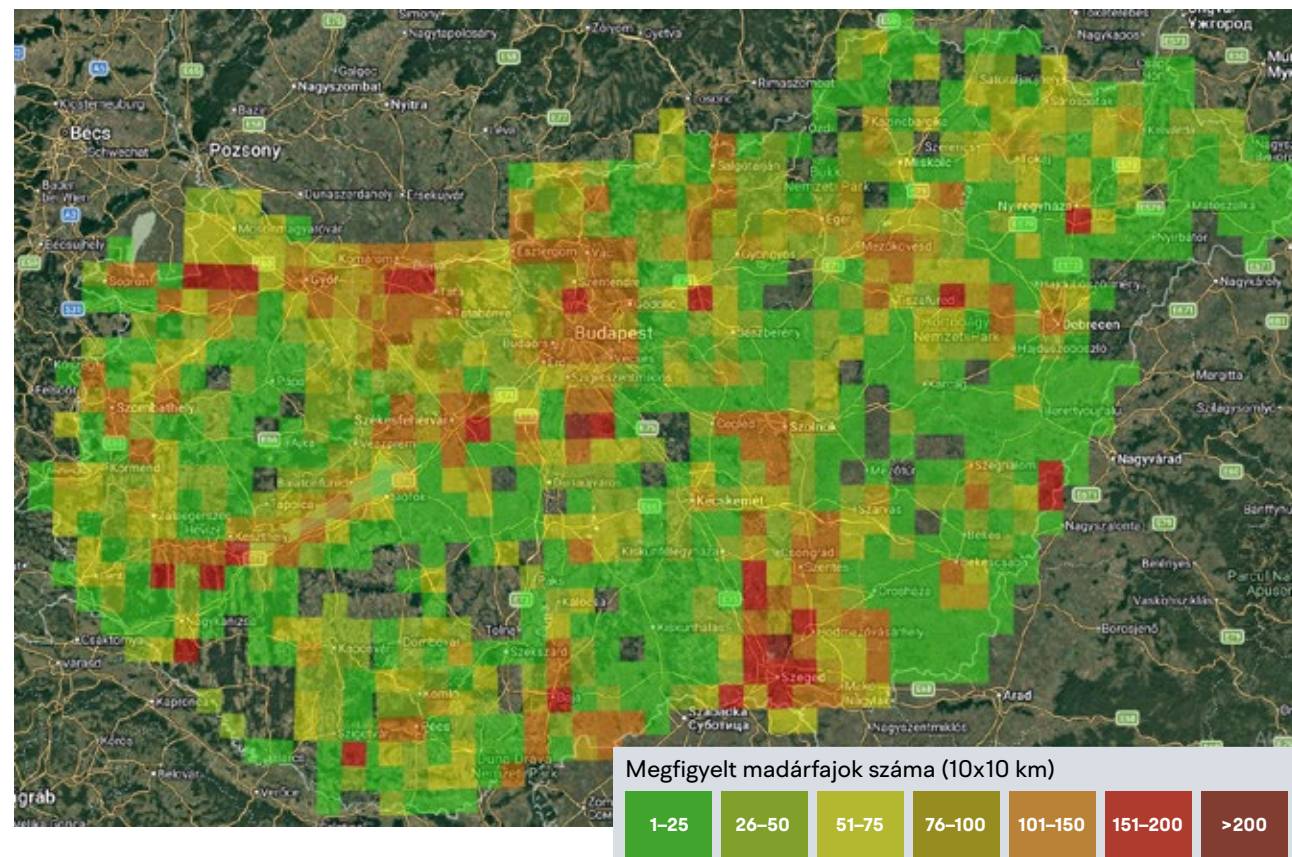
»»»» **További információk, friss állománytrendek:**
mmm.mme.hu

A Madáratlasz program (MAP) igen fontos eredményeként 2021 őszén elkészült a Magyarország madáratlasza című könyv, melynek 2022 júliusában megjelent a második, javított és (424 fajjal) kiegészített kiadása. A könyv elektronikus formában is elérhető az MME honlapján.

A MAP-program nem ért véget a könyv kiadásával, a MAP-adatbázis továbbra is a madártani adatok fő gyűjtőportálja. Jelenleg mintegy 58 millió adat található benne, amely folyamatosan gyarapszik. **2025-ben 594 megfigyelő gyűjtött és töltött fel több mint 958 ezer megfigyelési adatot, és a 17 ezer teljes fajlistának köszönhetően 7,4 millió adattal bővült az adatbázis.** A MAP szolgáltatja a magyar adatokat a madarak mozgalmait kontinentális léptékben ábrázoló EuroBirdPortal működéséhez is.

»»»» **További információk:**
map.mme.hu

+ **A könyv elérhetősége:**
madaratlasz.mme.hu

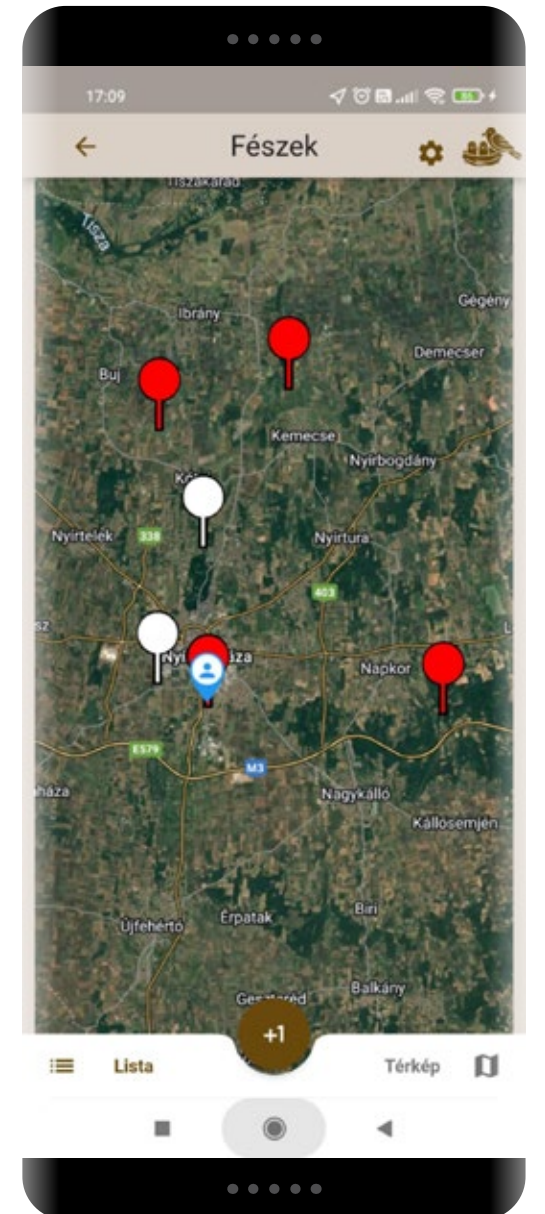
2025 nyarától elérhető új adatgyűjtő rendszerünk a Fészekadatbázis. Olyan természetes vagy mesterséges fészkekről, odúkról és költőládákról – továbbá a bennük költő fajokról – várjuk a megfigyelési adatokat, amelyeket a madarak általában több évig használnak. Ilyenek például a gallyfészkek, odúk, épületek üregei, mesterséges fészkelőhelyek (fészekodúk, költőládák, költőtálcák stb.). Ezekben költ például a ragadozó madarak több faja, a gólyák, a varjúfélék, a baglyok, a harkályok, a szalakóták, a rozsdafarkúak, a légykapók, a cinegék és még számos további madárfaj is. Természetesen, ahogy minden új adatbázisunkat, ezt sem csak az internetes böngészőben lehet elérni, illetve az adatrögzítés a Turdus applikációval terepen is elvégezhető. Az első fél évben közel 1000 fészkekről töltöttek fel adatokat a megfigyelők.

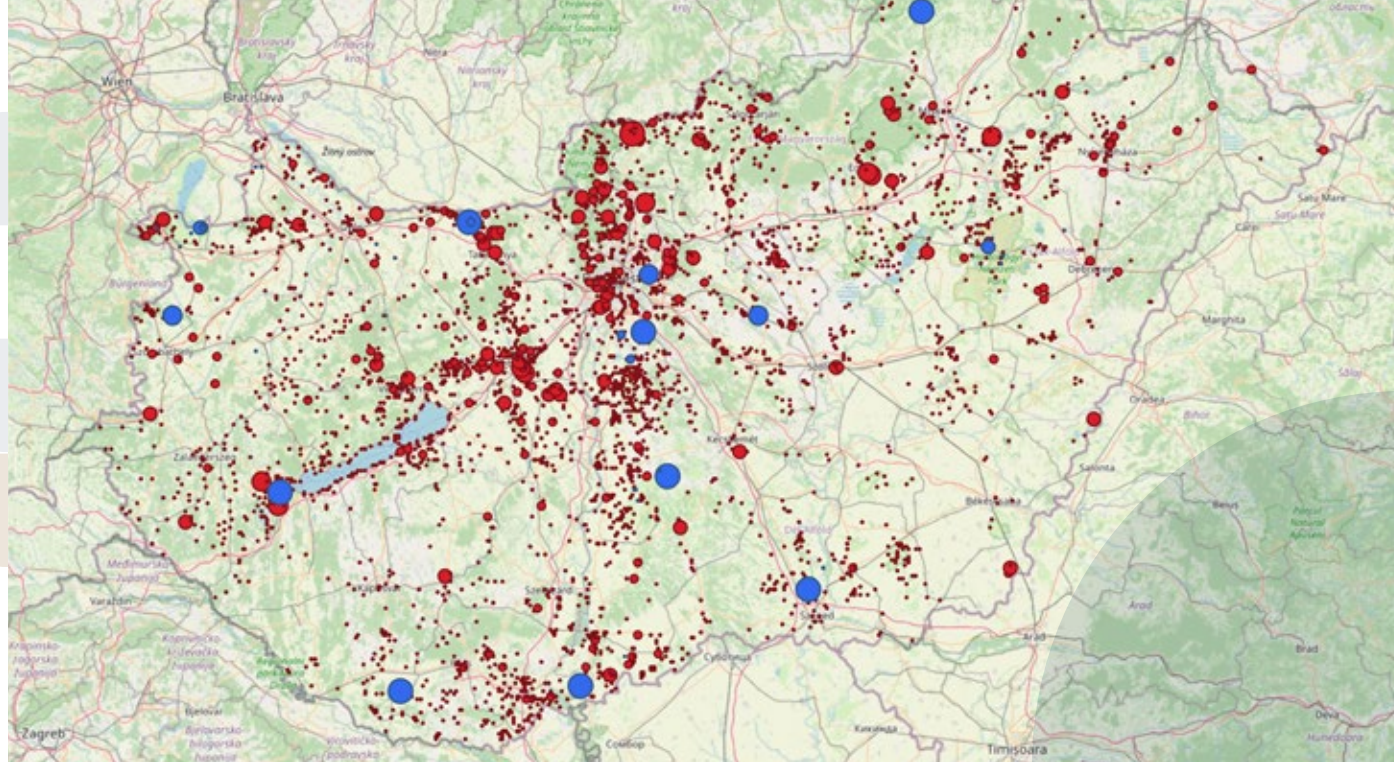
»»»» **További információk:**
feszek.mme.hu

MADÁRGYŰRÜZÉS

Az MME Madárgyűrűző és Vonuláskutató Szakosztálya 1974-ben alakult. **A Madárgyűrűzési Központot 1976 óta működteti az MME, ez a hazai madárgyűrűzés szakmai irányító szervezete, amely nyilvántartja a magyarországi madárgyűrűzőket és kezeli az immár 8,79 millió adatot tartalmazó, magyar madárgyűrűzési adatbankot.** A központ kapcsolat tart a külföldi társközpontokkal és a madárgyűrűzés szakmai ernyőszervezetével, az Európai Madárgyűrűzési Szövetséggel (EURING, European Union for Bird Ringing – www.euring.org), valamint biztosítja a sorszámozott ornitológiai jelölőgyűrűket az összes hazai madárgyűrűző részére.

A Madárgyűrűzési Központban jelenleg összesen 514 regisztrált madárgyűrűzőt tartunk nyilván, akik közül Magyarországon 2025-ben 301-en jelöltek madarakat, összesen 233 madárfaj 249.184 példányát. Tízezer fölött nyolc madárfaj gyűrűztek, ezek teszik ki az összes jelölés 57,6%-át. Ezek a széncinege (29.685 példány), a cserregő nádiposzáta (22.025 pld.), a barátposzáta (19.378 pld.), a foltos nádiposzáta (16.726 pld.), a kék cinege (15.199 pld.), a partifecske (15.046 pld.), a füstifecske (13.872 pld.) és a vörösbegy

(11.526 pld.). A meggyűrűzött madarak egy része fiókkorban kapta az egyedi azonosítót, összesen 102 madárfaj 28.215 példánya. A gyűrűzések és visszafogások 40%-a a 13 madárgyűrűző állomáson és madárvártán történt, amelyek jelentős része standard mintavételezés eredménye. 2025-ben összesen 40.717 visszafogási adat került a madárgyűrűzési adatbankba.

Az ornitológiai (fém) jelölőgyűrű mellett állványos és kézi távcsővel is leolvasható, színes, egyedi kóddal ellátott, műanyag jelölőgyűrűket vagy színkombinációs jelöléseket is alkalmaznak a madárgyűrűzők. 2025-ben 86 madárfaj 10.243 egyedére került ilyen színes jelölés.

2025-ben az MME Madárgyűrűzési Központ munkatársai a hazai gyűrűzési és visszafogási adatok kezelése mellett összesen 4578 belföldi és külföldi megkerülési levelet dolgoztak fel. A központ digitális levéltára jelenleg 252.312 db file-t tartalmaz, ezek mérete 400 GB. Ebben valamennyi fellelhető archív megkerülési levél, madárgyűrűzési lap és egyéb dokumentum szkennelt másolata, valamint a mentett megkerülési e-mailek is megtalálhatóak.

A Tringa (T-ring application) online madárgyűrűzési adatbázist kezelő alkalmazás segítségével a gyűrűzők és a megfigyelők saját maguk is feltölthetik és kezelhetik az adataikat a madárgyűrűzési adatbankban. Jelenleg összesen 644 felhasználója van a rendszernek, a madárgyűrűzők mellett madármegfigyelők is, olyanok, akik rendszeresen azonosítanak színes jelölésű madarakat. Az egyes madárfajok hazai monitoring- és madárgyűrűzési eredményei megtekinthetők a Magyarország madarai weboldalon (<http://www.mme.hu/magyarorszagmadarai>).

2025. február 8–9-én a Kismarosi Művelődési Házban került megrendezésre a Madárszámlálók és Madárgyűrűzők IX. Országos Találkozója (MMOT). Ennek része volt a hagyományos Gyűrűzőtalálkozó, a Madárgyűrűző és Vonuláskutató Szakosztály rendes éves közgyűlése, amelyen személyesen 53 tagtársunk vett részt, és további érdeklődők követték az esemény online közvetítését. A rendezvényen adtuk át a szakosztály 2024-ben alapított díjait, a Palkó Sándor-díjat, amelyet 2025-ben Mórocz Attila kapott meg, valamint a Schenk Jakab-díjat, amelyet dr. Csörgő Tibornak ítéltek oda a szakosztály vezetősége.

OKTATÁSI, ISMERETTERJESZTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Oktatási, ismeretterjesztő tevékenységünk gerincét a rendezvények, a Madarászovi/Madarászuli programok, az ismeretterjesztő anyagok és a képzések alkotják. Minden évben meghirdetjük Az év madara rajzpályázatot, és megrendezzük az általános iskolák felső tagozatos tanulóinak szóló Madarak és fák napja országos versenyt.

A rendezvényeken történő megjelenéssel évente nagyjából 80 ezer embert érünk el.

A fiatalokban történő szemléletformálást kiemelkedően fontos feladatunknak tekintjük, az erre a célra létrehozott Madarászovi és -suli programunkkal több mint 7000 óvodás- és iskoláskorú gyermekkel kerültünk kapcsolatba 2025-ben. A programot kilenc környezeti nevelő bevonásával valósítottuk meg, öten Budapesten, ketten Pest vármegyében, egy-egy környezeti nevelőnk pedig Debrecenben és a Börzsönyben tart foglalkozásokat; 2025-ben több mint 1380 ismeretterjesztő foglalkozást tartottunk.

Az év madara a böjti réce rajzpályázatunk kedvéért ebben az évben több mint 5000-en ragadtak rajz-, illetve festőkészletet az óvodás korosztálytól egészen a nyugdíjasokig.

A Madarak és fák napja versenyünkre az ország területéről 159 iskola 477 tanulója jelentkezett, az országos fordulón 20 csapat mérte össze tudását Budapesten, a Duna–Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság újonnan megnyílt látogatóközpontjában.

2025 nyarán a Magyar Környezeti Nevelési Egyesülettel együttműködve készült el a LIFE Biodiverz város projekt oktatási programja. A programmal – 2026–2031 között ingyenes foglalkozások keretében – 7000 budapesti diák környezettudatos szemléletformálását tűztük ki célul.

MADÁRTÁVLAT MAGAZIN

Az 1994-ben indult, negyedévente megjelenő folyóirat célja a tagság tájékoztatása. A folyóiratot az érvényes tagsági kártyával rendelkezők postai úton, térítésmentesen kapják meg az MME Központi Irodától. A lap az egyesület tevékenységét,

aktuális híreit bemutató cikkek mellett a hazai és nemzetközi madár- és természetvédelem eredményeit bemutató, madár- és állattani írásokat közöl. A *Madártávlat* összes korábbi lapszáma letölthető az MME honlapjáról (mme.hu > Tudástár > Kiadványok > Madártávlat magazin). A cikkek kereshető adatbázisa pedig elérhető a www.martarka.hu honlapon.

MÉDIAKOMMUNIKÁCIÓ

Az év folyamán 52 központi sajtóközleményt adtunk ki lakossági madárvédelem, fajmegőrzés, rendezvények és számos egyéb témában. Ezeknek is köszönhetően az egyesület szóvivője 395 esetben adott riportot rádió-, tv-, újság és online csatornák számára, és az MME többeszes nagyszámrendű médiamegjelenést ért el.

MADÁRBARÁT KERT PROGRAM

A 2002-ben indult Madárbarát kert program az MME legfontosabb, társadalmi szintű, a lakosság egészségét megszólító, gyakorlati madárvédelmi kezdeményezése. A programhoz bárki csatlakozhat a regisztrációt követően, majd az ajánlott madárvédelmi tevékenységeket elvégezve és egy jelentőlapot visszaküldve megszerezheti a program nevével megegyező elismerő táblát is. A Madárbarát kert jelenleg öt alprogramot tartalmaz, Óvoda, Iskola, Balkon, Munkahely és Kert A 2025-ös évben 681 új regisztráció érkezett.

Társadalmi támogatottság

TÁRSADALMI TÁMOGATOTTSÁG 2025

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) már több, mint fél évszázada dolgozik a madár- és természetvédelem ügyéért, melyet tagjaink, támogatóink, partnereink, önkénteseink nélkül nem tudnánk véghezvinni. Az Egyesület társadalmi bázisa biztosítja számunkra az erőforrásokat, amelyek nélkül nem léphetnénk fel hatékonyan a madarak és élőhelyeik védelme érdekében.

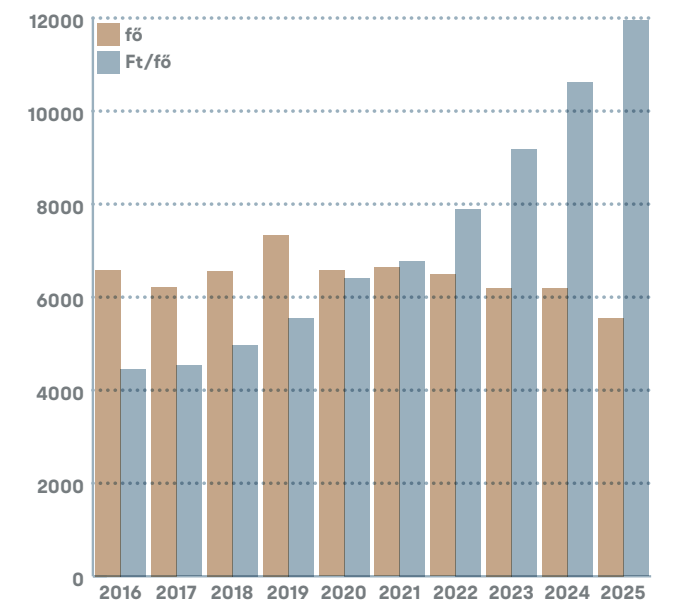
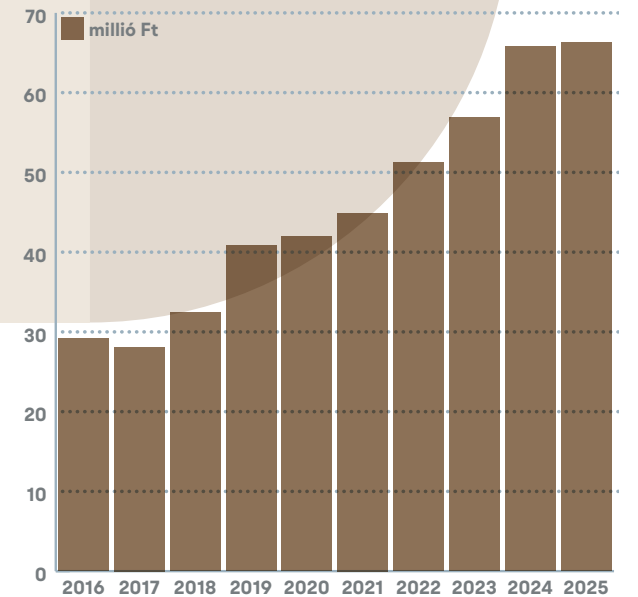
TAGSÁG ÉS HELYI CSOPORTOK

Az Egyesület működését jelenleg 30 helyi csoport segíti, melyek országsszerte biztosítják a természetvédelmi akciók szervezését, a környezeti nevelés programjait és az MME képviseletét. A helyi csoportok munkáját a Központi Iroda természetvédelmi és szakmai anyagokkal, valamint adminisztrációs és pénzügyi támogatással segíti.

ADÓ 1% FELAJÁNLÁSOK

Egyesületünk egyik legjelentősebb szabadon felhasználható forrása az Adó 1%-ának felajánlásából származik:

2025-ben az adó 1%-os felajánlásokból kaptunk: 66,3 millió forint támogatást 5554 felajánlótól, amely átlagosan 11.950 forintot jelentett fejenként. Összegezésében ez a szám kedvezően alakult az egyesületre nézve, azonban sajnos a felajánlók száma elmarad a tavalyi mögött.

EGYÉNI ÉS CÉGES ADOMÁNYOK

Ahogy azt már támogatóink megszokhatták, az év során több alkalommal jelentkeztünk náluk éppen aktuális témákkal, támogatásra érdemes ügyekkel. Az év elején Az év madara témában a böjti récéről írtunk, majd a nyaktekercsről, mely igen különle-

ges a harkályok között, aztán a kipusztulás szélére sodródott nagy godáról esett szó, a vizes élőhelyekhez kötődő legveszélyeztetettebbek fajok egyikéről, végezetül a jelenlétével az élőhely minőségéről sokat eláruló füleskuvikról meséltünk. Ezt a sorozatot egészítette ki év közben a Színes éves jelentésünk, majd év végén egy naptaras levéllel zártuk a sort. Ezekből a kampányokból érkezett, előállítási költségektől mentesen 92 millió forintos bevétel, melyből 30 helyi csoport, 8 szakosztály és 1 tagozat részesül, hogy természetvédelmi, szemléletformálási és monitorozási tevékenységét elvégezhesse.

Az év során mindent összevetve ezen kampányok mentén 19.487 támogató (19 397 egyén és 90 cég) összesen 218,2 millió forint adománnyal járult hozzá tevékenységünkhöz.

34

TOVÁBBI ADOMÁNYOZÁSI LEHETŐSÉGEK

A tagság, önkéntesség, örökhagyás, kitűzős persely kihelyezése és adományozás mellett adott a lehetőség együttműködő partnerként MME-tag-

kártyakedvezmény nyújtására, gondoskodó termékek felajánlására. A 2024-ben elérhetővé vált új adományozási formák 2025-ben a következő eredményeket hozták:

» **MOHU:** Az MME QR-kódjának beolvasásával az üveg-visszaváltással is támogatják az egyesületet. 2025-ben 134.275 forint gyűlt össze 170 visszaváltásból.)

» **Díjnet:** Az MME sikeresen csatlakozott az Etikuss Adománygyűjtő Szervezetek Önszabályozó Testületéhez, ennek eredményeként a Díjnet rendszerén keresztül is lehetőség nyílt az adományozásra. A 2024-es év végi indulás miatt egy kis csúszással 2025-ben 351.989 forint adománybevétel realizálódott.

» **Webshopadományozás:** A lakosság mindennapi webes vásárlásai során is támogathatja az MME-t, anélkül, hogy többet fizetne.

TOVÁBBI ADOMÁNYOZÁSI LEHETŐSÉGEK

MAGÁNSZEMÉLYEK SZÁMÁRA

- Tagság
- Egyszeri adományozás
- Rendszeres adományozás
- MOHU – palackvisszaváltás
- Webshopadomány – tudatos webes vásárlás
- Kitűző viselése
- Adó 1%
- Örökhagyás

CÉGEK SZÁMÁRA

- Kedvezményt adó partnerség
- Gondoskodó termék
- Perselyadomány
- CSR-tevékenység
- Egyszeri adományozás
- Tartós adományozás
- Szemléletformálási, edukatív együttműködés
- Partnerségi együttműködés

PERSELYADOMÁNYOK (KITŰZŐK)

2025-ben is 1000 forint adományért lehetett hozzájutni a kitűzőkhöz. Idén a tavalyihoz közel azonos fogyási statisztikákat értünk el, 74.221 db kitűző fogyott el 648 helyszínen és rendezvényeinken, aminek köszönhetően több mint 74 millió forint támogatásban részesült az egyesület. Eddig összesen 404 féle kitűző jelent meg, melyből 24-et a 2025-ös évben adtunk ki, ebből 17-et az MME tervezetett. A jövőben ismét új kitűzőkkel és szélesebb körű partneri hálózattal szeretnénk tovább népszerűsíteni a jelvényeinket.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálásak vagyunk minden támogatónk és önkéntesünk hozzájárulásáért. Legyen az anyagi támogatás, tevéleges segítség, szakmai tanács vagy bármi egyéb, ezek mind elősegítik, hogy az MME továbbra is eredményesen dolgozhasson a madarak és élőhelyeik védelmében. Köszönjük!

A 2025-ös pénzügyi év

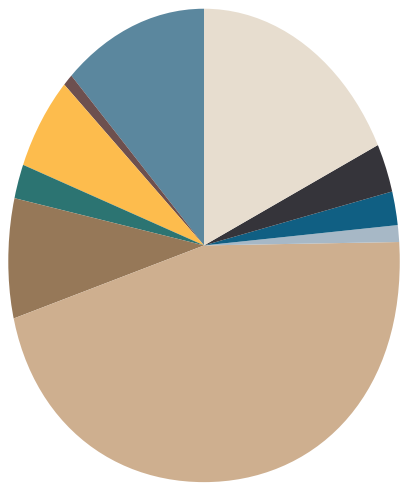
A 2025-ös évben az egyesület eredményes gazdálkodást folytatott, és sikeresen zárta az évet. A pénzügyi év 940 millió forintos kezdőegyenleggel indult. Az alábbi adatok az egyesület költségvetésének pénzforgalmi alapú megvalósulását mutatják be, ezért némileg eltérhetnek az MME éves mérlegében és eredménykimutatásában szereplő számadatoktól, amelyek a számviteli szabályok szerint, az évek közötti elhatárolások figyelembevételével készülnek.

A 2025-ös év összes bevétele 1 775 millió forint volt. A pályázati bevételek három fő forrásból származtak: nemzetközi, döntően európai uniós pályázatokból, ezek hazai társfinanszírozásából, valamint hazai pályázati forrásokból. Az EU-s pályázatokból származó források az összes bevétel 57%-át tették ki.

Különösen fontos szerepet kaptak az Európai Unió LIFE programja által támogatott projektek, köztük a pannon gyepék élőhelyeinek megőrzésére irányuló munka, a túzok és a kék vércse hosszú távú védelmét szolgáló programok, valamint a kerecsensólyom-védelmi és a dél-alföldi vizes élőhelyek megőrzését célzó tevékenységek. Ezek a források jelentős mértékben járultak hozzá az MME gyakorlati természetvédelmi munkájának megvalósításához.

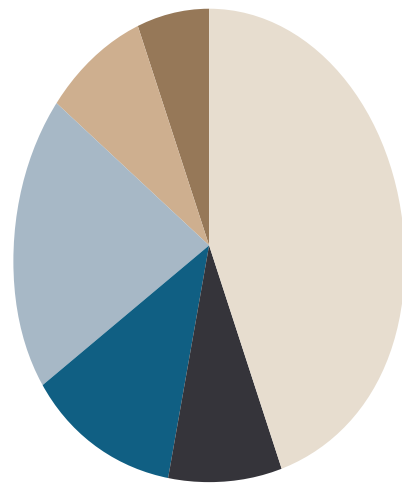
A hazai támogatások és társfinanszírozások – amelyek nagyrészt az Agrárminisztériumtól, valamint a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumtól származtak – összesen

35

2025 Bevétel

16.8%	Magánszemélyek támogatása
3.8%	Adó 1%
2.8%	Tagdíj
1.5%	Cégek, alapítványok támogatása
44.5%	EU-s/nemzetközi pályázatok
9.9%	Nemzetközi pályázat hazai forrása
2.6%	Hazai pályázatok
7.1%	Szakmai tevékenység bevételei
0.7%	Egyéb bevételek
10.5%	Vállalkozási bevételek

2025 Kiadások

45%	Természetvédelmi programok
8%	Szakosztályok és Helyi csoportok
11%	Társadalmi kapcsolatok
23%	Központi iroda
8%	Adomány szervezés költségei
5%	Vállalkozási tevékenység költségei

222 millió forintot tettek ki, ami az összes bevétel 13%-át jelentette.

Bevételeink jelentős hányadát, 25%-át a magánszemélyektől érkező támogatások adták. A tagdíjak, adományok és az adó 1%-os felajánlások együttesen meghaladták a 440 millió forintot. Ezen belül a tagdíjak az összes bevétel 3%-át, az adományok 18%-át, az adó 1%-os felajánlások pedig 4%-át tették ki. Ezek a hozzájárulások egyre fontosabb szerepet játszanak abban, hogy az MME hosszú távon is stabilan tudja végezni természetvédelmi, kutatási, szemléletformáló és közösségépítő munkáját.

Külön köszönet illeti minden támogatónkat, akik bizalmukkal és hozzájárulásukkal segítették munkánkat, és lehetővé tették, hogy 2025-ben is folytathassuk kitűzött céljaink megvalósítását.

Vállalkozási bevételeink szintén meghaladták az összes bevétel 10%-át. Ennek legnagyobb részét az MME Bolt értékesítései jelentették, amelyek egyszerre szolgálják a természetvédelmi szemléletformálást és az egyesület saját bevételeinek erősítését.

Az év során kiadásaink összesen 1 719 millió forintot tettek ki. Ennek 45%-át közvetlenül

természetvédelmi programjaink finanszírozására fordítottuk. További 11% a társadalmi kapcsolatokhoz, valamint az ismeretterjesztési, oktatási és kommunikációs tevékenységekhez kapcsolódott. Helyi csoportjaink és szakosztályaink működési és programköltségei a teljes kiadás 8%-át tették ki, míg a központi működés költségei 23%-ot képviseltek. A fennmaradó források az adománygyűjtési és vállalkozási tevékenységek kiadásait fedezték.

Összességében a 2025-ös gazdálkodás stabil alapot biztosított az egyesület szakmai munkájához. A pályázati források, a hazai támogatások, a tagok és magánadományozók hozzájárulásai, valamint a saját bevételek együtt tették lehetővé, hogy az MME országos természetvédelmi programjai, kutatási és monitoring tevékenységei, szemléletformáló munkája, valamint helyi és szakosztályi közösségei tovább működhessenek és fejlődhessenek.

MME TERMÉSZETBARÁTOK BOLTJA

Az MME boltban 2025 során összesen **5 655 rendelést** dolgoztunk fel sikeresen. A statisztikák alapján a legkeresettebb termékünk a klasszikus **B-típusú madárodú** volt, de kiemelkedő igény mutatkozott a **fecske műfészkekre** (mind a molnár-, mind a füstifecske típusokra) is.

Külön öröm számunkra, hogy a tárgyi eszközök mellett a közösségépítés is hangsúlyos szerepet kapott: a leggyakrabban választott tételek közé került a **felőtt MME tagság megújítása** is, ami a tagjaink elkötelezettségét és az egyesület hosszú távú támogatását tükrözi. A madárvédelmi eszközök mellett a madáreleségek (cinkegolyó) és a gyerekek kedvence, az eredeti hangjukon megszólaló plüssmadarak is stabil részét képezték az éves forgalomnak

A 2018. május 25-én életbe lépett új adatvédelmi rendelet szabályozásához igazodva sajnos nem tudjuk név szerint említeni kiemelt támogatóinkat. Minden kedves támogatónkak és tagunknak köszönjük egész éves támogatásukat!

Impresszum:

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
MME a BirdLife International partnere Magyarországon
1121 Budapest, Költő utca 21.
e-mail: mme@mme.hu
telefon: 06 1 275 6247

Fotók: Mészáros József, Bajor Zoltán, Vörös Judit,
dr. Németh Attila, Balla Dániel, Takács Ádám, Glemba Gábor,
Koleszár Sándor, Babos Rita, Szilágyi Attila, Jakab Sándor,
Horváth Márton, Imre Tamás, Lovászi Péter, Halpern Bálint,
Egerer Anna